

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Директор Державної освітньої установи  
«Навчально-методичний центр  
з питань якості освіти»



Віктор МЕЛЬНИК

2023 р.

**ПОГОДЖУЮ**

Голова Державної служби якості освіти  
України



Руслан ГУРАК

2023 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**  
підвищення кваліфікації педагогічних працівників  
«Підготовка регіональних експертів до проведення інституційного аудиту  
в закладах загальної середньої освіти»

2023

## ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

### підвищення кваліфікації педагогічних працівників

### «Підготовка регіональних експертів до проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти»

<b>Розробники програми</b>	<i>Якименко О.В.</i> , перший заступник Голови Державної служби якості освіти України, кандидат економічних наук <i>Вергун Ю.В.</i> , директор департаменту інституційного аудиту <i>Святенко О.В.</i> , заступник директора департаменту — начальник управління роботи із закладами загальної середньої та дошкільної освіти <i>Колінко О.А.</i> , заступник начальника управління — начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Миколаївській області <i>Даниленко Р.В.</i> , завідувач сектору роботи з експертами управління Державної служби якості освіти у Миколаївській області
<b>Цільова група</b>	Педагогічні, науково-педагогічні працівники закладів освіти педагогічні працівники, які пройшли сертифікацію та/або мають вищу кваліфікаційну категорію, практичний досвід роботи в закладі освіти не менше ніж п'ять років
<b>Обсяг програми</b>	30 год./ 1 кред. СКТС
<b>Форма підвищення кваліфікації</b>	Дистанційна
<b>Мета</b>	Формування єдиного розуміння якості освіти та освітньої діяльності для об'єктивного експертного оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти
<b>Завдання</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ознайомлення із системою забезпечення якості освіти, у тому числі із внутрішньою системою забезпечення якості освіти закладу; процедурою інституційного аудиту.</li><li>2. Формування уявлень про місію експерта, його роль та повноваження.</li><li>3. Ознайомлення з порядком проведення інституційного аудиту, технологічною картою роботи експерта та інструментарієм.</li><li>4. Формування умінь об'єктивно оцінювати освітні та управлінські процеси.</li><li>5. Ознайомлення з вимогами щодо заповнення форм. Формування умінь інтерпретації результатів оцінювання на основі сформованих практичних навичок з питань оцінювання якості освіти в закладах загальної середньої освіти, складання аналітичної довідки.</li></ol>



<b>Напрями</b>	Інноваційність, навчання впродовж життя, правовий, психологічний, педагогічні та управлінські технології, інформаційно-цифрові технології.
<b>Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться</b>	<p><b>Загальні компетентності:</b> соціально-комунікативна, соціально-правова, соціально-партнерська, лідерська, управлінська, педагогічна, здатність виявляти ініціативу в освітній діяльності щодо підвищення якості освіти на різних її рівнях.</p> <p><b>Професійні компетентності:</b> Мовно-комунікативна, предметно-методична, психологічна, емоційно-етична, прогностична, організаційна, інноваційна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання впродовж життя.</p> <p><b>Інформаційно-цифрова компетентність:</b> здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, навички використання інформаційно-комунікативних і цифрових технологій в роботі.</p>
<b>Очікувані результати</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- знання вимог законодавства у сфері забезпечення якості освіти;</li> <li>- знання та вміння з питань проведення інституційного аудиту, оцінювання й інтерпретації його результатів;</li> <li>- оволодіння інструментарієм для проведення інституційного аудиту (оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти);</li> <li>- уміння застосовувати методи аналізу й узагальнення освітнього контенту, оцінювання безпечності середовища закладу освіти, особливостей педагогічної комунікації, складання аналітичної довідки за результатами оцінювання;</li> <li>- єдине розуміння змісту критеріїв оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти;</li> <li>- розуміння суті термінів «забезпечення якості освіти», «внутрішня система забезпечення якості освіти», «інституційний аудит», «експерт», «напрямок оцінювання», «критерій», «індикатор», «компетентність», «аналітична довідка», «рекомендації щодо вдосконалення діяльності закладу освіти» та оперування ними.</li> </ul>
<b>Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації</b>	Сертифікат



Орієнтовний розподіл годин за видами діяльності

№	Назва модулю та тем	Кількість годин			
		Інтерактивна лекція	Практичне заняття	Самостійне опрацювання матеріалу	Усього
<b>1.</b>	<b>Система забезпечення якості освіти</b>				
1.1	Державна політика щодо забезпечення якості освіти у сфері загальної середньої освіти	2		1	<b>3</b>
1.2	Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти	1	1		<b>2</b>
Усього за модулем		3	1	1	<b>5</b>
<b>2.</b>	<b>Інституційний аудит</b>				
2.1.	Інституційний аудит як зовнішнє оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	1			<b>1</b>
2.2.	Місія експерта в інституційному аудиті	1			<b>1</b>
2.3.	Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту	1			<b>1</b>
2.4.	Інструментарій експерта	1			<b>1</b>
Усього за модулем		4			<b>4</b>
<b>3.</b>	<b>Вивчення та оцінювання освітніх і управлінських процесів, внутрішньої системи забезпечення якості освіти (за напрямками)</b>				
3.1.	Освітнє середовище закладу освіти	1	3	1	<b>5</b>
3.2.	Система оцінювання результатів навчання учнів	1	3	1	<b>5</b>
3.3.	Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти	1	3	2	<b>6</b>
3.4.	Управлінські процеси закладу освіти	1	2		<b>3</b>
3.5.	Підготовка аналітичної довідки члена експертної групи		1		<b>1</b>
Усього за модулем		4	12	4	<b>20</b>
<b>Оцінювання результатів навчання (тестування)</b>		-	-	1	<b>1</b>
Усього		11	13	6	<b>30</b>

Розподіл годин за видами діяльності має орієнтовний характер; послідовність і кількість годин на вивчення окремих тем може змінюватися у межах часу, передбаченого Програмою, з урахуванням потреб педагогічних та науково-педагогічних працівників тощо.



Вибір форм організації освітнього процесу, методів і засобів навчання здійснює суб'єкт підвищення кваліфікації для досягнення результатів навчання, визначених Програмою.

Система та критерії оцінювання результатів навчання педагогічних та науково-педагогічних працівників визначаються суб'єктом підвищення кваліфікації.

## **ЗМІСТ ПРОГРАМИ**

### **Модуль 1. Система забезпечення якості освіти**

#### **Тема 1.1. Державна політика у сфері забезпечення якості освіти**

Якість освіти та якість освітньої діяльності, їх забезпечення – ключовий аспект державної політики у сфері освіти. Система забезпечення якості освіти в Україні. Нормативно-правові документи з питань створення й розбудови системи забезпечення якості освіти та державного нагляду (контролю) у закладах загальної середньої освіти.

Ключові аспекти функціонування системи забезпечення якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомога закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти. Складові системи забезпечення якості освіти: система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти); система зовнішнього забезпечення якості освіти; система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти. Повноваження Державної служби якості освіти та її територіальних органів.

Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності. Правові та організаційні засади, основні принципи й порядок здійснення державного нагляду (контролю) у закладі загальної середньої освіти, повноваження Державної служби якості освіти України та її територіальних органів, їх посадових осіб. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю). Форми заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Забезпечення академічної доброчесності. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності. Законодавче поле академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання). Особливості дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти; види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів освіти; права осіб, стосовно яких порушено питання про недотримання ними принципів академічної доброчесності. Кодекс академічної доброчесності школи.



*Самостійна робота:* організаційна структура системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, що передбачає дотримання академічної доброчесності працівниками закладів освіти та здобувачами освіти.

## **Тема 1.2. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти**

Сутність понять «якість освіти» та «якість освітньої діяльності». Орієнтовні виміри якісної освіти: здобувачі освіти, середовище, зміст, процес та результати навчання. Якість освітньої діяльності як рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством.

Внутрішня система забезпечення якості освіти. Сутність поняття, складові. «Абетка для директора» – рекомендації до побудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти.

Послідовність кроків і дій у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу. Політики і процедури.

Самооцінювання закладу освіти як системний і комплексний підхід до аналізу діяльності. Критерії для самооцінювання якості освітньої діяльності. Моделі самооцінювання діяльності ЗЗСО. Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації. Узагальнення результатів вивчення освітньої діяльності закладу, визначення рівня її якості. Представлення результатів.

Можливості та переваги здійснення самооцінювання за допомогою інформаційно-аналітичної системи EvaluEd.

*Практичне заняття:* Чек лист здійснення самооцінювання. Визначення умов ефективності самооцінювання.

## **Модуль 2. Інституційний аудит**

### **Тема 2.1. Інституційний аудит як комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх й управлінських процесів закладу загальної середньої освіти**

Поняття інституційного аудиту. Мета та етапи його проведення. Світові стандарти і практики оцінювання якості освітньої діяльності. Нормативно-правова база щодо проведення інституційного аудиту в Україні.

Результати проведення інституційних аудитів у 2020-2021 рр. Переваги інституційного аудиту для стейкхолдерів.

### **Тема 2.2. Місія експерта в інституційному аудиті**

Роль експерта в інституційному аудиті, професійний імідж. Вимоги до експертів. Основні принципи діяльності освітніх експертів під час проведення інституційного аудиту. Вплив особистісно-ділових та професійних якостей експерта



на результат оцінювання. Повноваження експертів та зміст роботи експертної групи. Етичні принципи та норми роботи експертів. Елементи конфліктології.

### **Тема 2.3. Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту**

Кількісний розподіл вимог/правил, критеріїв, індикаторів за напрямками оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти.

Оцінювання, його особливості. Основні методи збору інформації: опитування учасників освітнього процесу (анкетування та інтерв'ю); спостереження (за освітнім середовищем та проведенням навчальних занять); вивчення документації. Взаємозв'язок напрямів оцінювання, вимог/правил, критеріїв, індикаторів, методів збору інформації та інструментарію.

### **Тема 2.4. Інструментарій експерта.**

Робота з інструментарієм для збору інформації під час інституційного аудиту.

Особливості проведення опитування (інтерв'ю та анкетування). Узагальнення та аналіз даних анкет.

Рекомендації до роботи з формою спостереження за освітнім середовищем.

Методичні рекомендації щодо використання форми спостереження за проведенням навчального заняття для вивчення і оцінювання педагогічної діяльності.

Методичні рекомендації щодо використання форми вивчення і оцінювання електронних освітніх ресурсів вчителів, які використовуються для дистанційного навчання.

Методичні рекомендації з вивчення та оцінюванню самоаналізу вчителями власної професійної діяльності.

## **Модуль 3. Вивчення та оцінювання освітніх і управлінських процесів, внутрішньої системи забезпечення якості освіти (за напрямками)**

### **Тема 3.1. Освітнє середовище закладу освіти**

Критерії та індикатори для оцінювання освітнього середовища закладу освіти. Визначення ключових питань у здійсненні оцінювання за напрямом.

*Самостійна робота:* опрацювання методичних рекомендацій до вивчення та оцінювання критеріїв за напрямом.

*Практична робота:* заповнення форми спостереження за освітнім середовищем; опрацювання та узагальнення результатів опитування (за напрямом); оцінювання за напрямом «Освітнє середовище закладу освіти».



### **Тема 3.2. Система оцінювання здобувачів освіти**

Критерії та індикатори для оцінювання системи оцінювання здобувачів освіти. Визначення ключових питань у здійсненні оцінювання за напрямом.

*Самостійна робота:* опрацювання методичних рекомендацій до вивчення та оцінювання критеріїв за напрямом.

*Практична робота:* спостереження за навчальними заняттями; заповнення частини форми спостереження за навчальними заняттями; опрацювання та узагальнення результатів опитування (за напрямом), вивчення документації, форми самоаналізу педагогічної діяльності; оцінювання за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти».

### **Тема 3.3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти**

Критерії та індикатори для оцінювання педагогічної діяльності. Визначення ключових питань у здійсненні оцінювання за напрямом.

*Самостійна робота:* опрацювання методичних рекомендацій до вивчення та оцінювання критеріїв за напрямом.

*Практична робота:* спостереження за навчальними заняттями; заповнення форми спостереження за навчальними заняттями; опрацювання та узагальнення результатів опитування (за напрямом), форми самоаналізу педагогічної діяльності; оцінювання за напрямом «Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти».

### **Тема 3.4. Управлінські процеси.**

Критерії та індикатори для оцінювання управлінських процесів. Визначення ключових питань у здійсненні оцінювання за напрямом.

*Самостійна робота:* опрацювання методичних рекомендацій до вивчення та оцінювання критеріїв за напрямом.

*Практична робота:* заповнення форми вивчення документації; опрацювання та узагальнення результатів опитування (за напрямом); оцінювання за напрямом «Управлінські процеси».

### **Тема 3.5. Підготовка аналітичної довідки члена експертної групи**

Форма аналітичної довідки члена експертної групи. Методичні рекомендації щодо підготовки аналітичної довідки.

*Практична робота:* складання аналітичної довідки.

*Підсумкове тестування на виконання програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Підготовка регіональних експертів до проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти».*



## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

### Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про запобігання корупції».
2. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».
3. Закон України «Про освіту».
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
5. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
6. Закон України «Про захист персональних даних».
7. Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).
8. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.
9. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392.  
Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (зі змінами).
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 р. № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 12 березня 2019 р. № 250/33221 (із змінами).
13. Наказ Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 р. № 568-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»
14. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 р. № 2136 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)».
16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 р. № 536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за №547/33518.



17. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 р. № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. № 184/28314.
18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 8 вересня 2020 р. № 1115 «Деякі питання дистанційного навчання», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224.
19. Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 червня 2018 р. № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».
20. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2018 р. № 414 «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 травня 2018 р. за № 582/32034.
21. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 червня 2004 № 601 «Про затвердження Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 вересня 2004 р. за № 1121/9720.
22. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 грудня 2009 р. № 1114 «Про затвердження Примірного Положення про навчальний кабінет з основ здоров'я загальноосвітніх навчальних закладів».
23. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 квітня 2020 р. № 574 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07 травня 2020 р. за № 410/34693.
24. Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 лютого 2020 р. № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 березня 2020 р. за № 25834541.
25. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 р. № 1357 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів предмета «Захист України» закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2021 р. за № 1686/37308.
26. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 лютого 2019 р. № 245 «Про внесення зміни до пункту 5 розділу «Мистецька освітня галузь» Примірного переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів початкової школи»



27. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 червня 2018 р. № 676 «Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 р. за № 1028/32480.
28. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2020 р. № 1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти».

### ***Литература:***

29. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. — 2-ге видання, перероб. і доп. — Київ, Державна служба якості освіти, 2021 — 350 с.
30. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод. посіб. Київ, 2018. 174 с.
31. Покка, Арі. Вищий клас. Шкільне управління по-фінськи / Арі Покка; пер. з англ. О.М. Назарової. — 2-ге вид., випр. — Харків: Вид-во «Ранок», 2019. — 160 с.
32. Салберг, Пасі. Фінські уроки 2.0: Чого може навчитися світ з освітніх змін у Фінляндії / Пасі Салберг; пер. з англ. А. Р. Шиян; наук. ред. Р. Б. Шиян. — Харків: Вид-во «Ранок», 2017. — 240 с.
33. Скажи своє слово! [Текст] : посіб. з Переглянутої Європейської хартії про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті / [пер. Я. Боренько]. — Страсбург; Біла Церква : Вид-во Ради Європи : Час Змін Інформ, 2016. — 139 с.
34. Універсальний дизайн в освіті: посіб. / за заг. ред. Н.З. Софій. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.

### ***Електронні ресурси:***

35. Академічна доброчесність та інституційний аудит: вебінар лектор Юрій ВЕРГУН [Електронний ресурс] / YouTube канал Державної служби якості освіти України. URL: <http://surl.li/dmedb>
36. Академічна доброчесність у середній освіті: методичні рекомендації. Київ. 2021. [Електронний ресурс] / Сайт Ініціативи академічної доброчесності та якості. URL: <https://academiq.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/Akademichna-dobrochesnist-u-serednij-osviti.-Metodychni-rekomendatsiyi.pdf>
37. Академічна доброчесність: що в учнів та студентів на думці? [Електронний ресурс] / Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project — SAIUP). URL: <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>
38. Аналітичний звіт за результатами Інституційних аудитів 2020–2021 тенденції якості освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: [https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/03/analytical-report-on-institutional-audit-2020-2021\\_web-1.pdf](https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/03/analytical-report-on-institutional-audit-2020-2021_web-1.pdf)



39. Бриф за результатами дослідження «Що думають про якість роботи школи і якість освіти директори шкіл, учні, їхні батьки та освітні експерти» в рамках проекту «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe). [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: [https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03/SHHo\\_dumayut\\_yakist\\_osviti\\_brief\\_education\\_quality\\_2020.pdf](https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03/SHHo_dumayut_yakist_osviti_brief_education_quality_2020.pdf)
40. Валентина Бобир. Яким є безпечне освітнє середовище школи — [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/yakim-ie-bezpechne-osvitnie-seredovishhe-shk/>.
41. Взаємодія в школі: 6 прикладів змін через партнерство. [Електронний ресурс] Сайт Нова українська школа. URL: [https://38d34c07-6455-4caa-9ab7-7d37e22181e3.filesusr.com/ugd/417f51\\_002e0e562bd04458b040e24238550cd8.pdf](https://38d34c07-6455-4caa-9ab7-7d37e22181e3.filesusr.com/ugd/417f51_002e0e562bd04458b040e24238550cd8.pdf)
42. Вибрані методи, процедури та інструменти оцінювання якості навчання. Прага, вересень 2018 — [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: [https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Metodi\\_proceduri\\_instrumenti\\_ocinyuvannya\\_yakosti\\_navchannya\\_CHAR.pdf](https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Metodi_proceduri_instrumenti_ocinyuvannya_yakosti_navchannya_CHAR.pdf)
43. Державна служба якості освіти: 7 причин ініціювати інституційний аудит шкіл у громаді — [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України – Режим доступу: <https://sqe.gov.ua/derzhavna-sluzhba-yakosti-osviti-7-prichin/>
44. Довідник безбар'єрності [Електронний ресурс] // Сайт Без бар'єрів. URL: <https://bf.in.ua/>
45. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навчальнометодичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Софій Н. З., Луценко І. В., Василяшко І. П. Під заг. ред. Шинкаренко В. І., — К.: ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2013. — 96 с. [Електронний ресурс] / Сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком» . URL: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/43/>
46. Інституційний аудит школи: що варто знати засновнику закладу загальної середньої освіти — [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: [https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Instituciyniy\\_audit\\_gromadam\\_SURGe-SQE\\_2021.pdf](https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Instituciyniy_audit_gromadam_SURGe-SQE_2021.pdf)
47. Ірина Виртосу, Тетяна Печончик. Універсальний Дизайн: практичні поради для кожного — Універсальний дизайн. URL: [https://ud.org.ua/images/news/UniDesign\\_Web.pdf](https://ud.org.ua/images/news/UniDesign_Web.pdf)
48. Коли ми знаємо, що їмо. Реформуємо систему харчування в українських закладах освіти та надаємо достовірну інформацію про збалансовану їжу й корисні звички - [Електронний ресурс] / Сайт Знаймо. Управлінням і освітянам. URL: <https://znaimo.gov.ua/>
49. Методичні коментарі до критеріїв оцінювання умов, перебігу та результатів навчання. Модифікація для базової освіти. / В межах проекту «Розвиток системи оцінювання якості освіти в регіонах України», реалізатором якого є Асоціація з міжнародних питань під фаховим патронатом Чеської шкільної інспекції та за фінансової підтримки Чеської агенції розвитку. [Електронний ресурс] / Сайт Усна історія. Український освітній проект. URL: [https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2021/06/prirucka\\_metodicke-komentare-ke-kriteriim-hodnoceni-](https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2021/06/prirucka_metodicke-komentare-ke-kriteriim-hodnoceni-)



[zakladni-vzdelavani\\_UKR\\_06.pdf](#)

50. Навчальний посібник «Школа для кожного». Київ, 2015. URL: <https://ud.org.ua/images/pdf/SchoolForEveryone.pdf>

51. Новий освітній простір. Безбар'єрність. Інформаційний посібник 1 березня 2019 [Електронний ресурс] Сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL:

[https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/NOP\\_Bezbaryernist.pdf?fbclid=IwAR3ESbRKMxj9-2UZuHiyMr8mzCC1hsSByPeI1\\_HMNeIz-h8UIG4DW7DP9I](https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/NOP_Bezbaryernist.pdf?fbclid=IwAR3ESbRKMxj9-2UZuHiyMr8mzCC1hsSByPeI1_HMNeIz-h8UIG4DW7DP9I)

52. Новий освітній простір. #Символізмін. Рекомендації на 23 жовтня 2017 інформація в електронному вигляді на [www.dfr.minregion.gov.ua](http://www.dfr.minregion.gov.ua) [Електронний ресурс] Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nop/5noprekomend22.pdf>

53. Новий освітній простір. Сучасне обладнання. Інформаційний посібник 1 березня 2019 інформація в електронному вигляді на [www.dfr.minregion.gov.ua](http://www.dfr.minregion.gov.ua). [Електронний ресурс] Сайт Нова українська школа. URL: [https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/NOP\\_Suchasne-obladnannya.pdf](https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/NOP_Suchasne-obladnannya.pdf)

54. Олександр ЯКИМЕНКО: Якісною школу роблять цінності, що об'єднують громаду у спільній меті. [Електронний ресурс] // Сайт Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/oleksandr-yakimenko-yakisnoyu-shkolu-rob/>

55. Олена СВЯТЕНКО: Змішане навчання в умовах війни. [Електронний ресурс] // Сайт Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/zmishane-navchannya-v-umovakh-viyeni-yak-org/>

56. Олена СВЯТЕНКО: Освітній процес в умовах відключення електропостачання. [Електронний ресурс] // Сайт Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/osvitniy-proces-v-umovakh-vidklyuchennya/>

57. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації, травень 2020. [Електронний ресурс] Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>

58. Освітологія: підготовка експертів у галузі освіти: навчально-методичний посібник / За ред. В. О. Огнев'юка; Авт. кол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва, О. Б. Жильцов, Л. В. Козак, О. М. Кузьменко, І. І. Тригуб, М. М. Галицька, Н. П. Мазур, Н. А. Побірченко, В. О. Рябенко, М. Зельман, О. О. Коцур. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс», 2015. – 464 с. [Електронний ресурс] – URL: <http://surl.li/dnnnq>

59. Практичний посібник. Інституційний аудит школи: що варто знати засновнику закладу загальної середньої освіти [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: [https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Instituciyniy\\_audit\\_gromadam\\_SURGe-SQE\\_2021.pdf](https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Instituciyniy_audit_gromadam_SURGe-SQE_2021.pdf)

60. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник. / Андрєєнкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. – К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. – 132 с. [Електронний ресурс] Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/protidiya-bulingu/2019-11-25-protidy-bullying.pdf>

61. Самооцінювання школи. Інспірація серед можливих інструментів оцінювання. /



Інформаційний документ. Прага, грудень 2019. / В межах проекту «Розвиток системи оцінювання якості освіти в регіонах України», реалізатором якого є Асоціація з міжнародних питань під фаховим патронатом Чеської шкільної інспекції та за фінансової підтримки Чеської агенції розвитку. [Електронний ресурс]/ Сайт Усна історія. Український освітній проєкт. URL: [https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2020/03/Materi%C3%A1l\\_UA\\_autoevaluace-leden-2020-27.1.2020\\_05.pdf](https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2020/03/Materi%C3%A1l_UA_autoevaluace-leden-2020-27.1.2020_05.pdf)

62. Фундаментальні цінності академічної доброчесності: переклад українською. . [Електронний ресурс] / Сайт Ініціативи академічної доброчесності та якості. URL: <https://saiup.org.ua/resursy/fundamentalni-tsinnosti-akademichnoyi-dobrochesnosti-ukrayinskyj-pereklad/>

63. Що таке інституційний аудит школи? /YouTube канал Державної служби якості освіти України. URL: <http://surl.li/dnndg>

64. Юрій Вергун. Чому систему забезпечення якості освіти має розробити кожна школа <https://sqe.gov.ua/chomu-sistemu-zabezpechennya-yakosti-osv/>

65. Якісна школа – це середовище, у якому дитина щаслива [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: <https://qualityeducation.org.ua/>

66. Як розробити стратегію розвитку школи: план для директора [Електронний ресурс] / Сайт Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/yak-rozrobiti-strategiyu-rozvitku-shkol/>

